

“Declarar-nos Reserva de la Biosfera ha marcat un abans i un després”

Llicenciada en física per la universitat Paul Sabatier de Tolosa de Llenguadoc, Eva Choy ha exercit de professora de matemàtiques a l'escola andorrana de segona ensenyança, tècnica especialitzada en l'àrea d'Ordenament curricular del Ministeri d'Educació i cap d'estudis de Formació Professional abans d'entrar a la política el 2016. Disposa de sengles columnes al Diari d'Andorra i a El Periòdic d'Andorra, on escriu sobre temes socials, polítics, d'educació i de medi ambient.

És cònsol menor i consellera de Cultura, Educació, Joventut i Benestar Social del Comú d'Ordino des del 2020, just després que la parròquia esdevingués Reserva de la Biosfera.

Com vas viure el procés de preparació de la candidatura?

Jo estava a l'oposició quan es va presentar. Recordo que un responsable de la Unesco va venir a explicar-nos el tema, del qual en aquell moment hi havia molt desconeixement. El conseller Marc Pons va veure de seguida que era una proposta interessant i un tema a tirar endavant i que si alguna parròquia havia de pilotar aquest projecte a Andorra havia de ser Ordino, per la tradició urbanística que té i per la tradició que tenim de conservació del nostre

patrimoni. Va ser una il·lusió compartida per totes les forces polítiques; en coses així no es pot fer partidisme. Tots ens hi vam sumar i hi vam donar suport.

El reconeixement es va aconseguir el 28 d'octubre del 2020. Què vas sentir quan te'n vas assabentar?

Va ser un orgull. Va ser molt emocionant. El dia del nomenament estàvem aquí a la sala del Comú veient la cerimònia en streaming, perquè estàvem en plena pandèmia. Penso que va ser un moment

històric. Declarar-nos Reserva de la Biosfera marca un abans i un després. T'implica una altra manera de pensar i condiciona les decisions que prens políticament després. I per als ciutadans d'Ordino és el mateix: són conscients que ser Reserva de la Biosfera condiciona el que podem fer com a parròquia.

Com opera aquesta influència?

En canvi no és immediat. Obtenir aquest segell no et fa canviar la mentalitat i les accions d'un dia per l'altre, però és un missatge que va calant de mica

en mica, tant per als polítics com per als treballadors del Comú i fins i tot diria per a la ciutadania. Un exemple és el tema del pressupost participatiu, el projecte amb el qual donem veu als ciutadans perquè puguin escollir a què es dedica una part del pressupost. Estem veient que moltes propostes que ens arriben van encarades al respecte al medi ambient i al compromís amb la sostenibilitat. I aquest compromís també és un dels requisits a l'hora d'escollir el projecte.

”**“Els ciutadans són conscients que ser Reserva de la Biosfera condiciona el que podem fer com a parròquia”**”

Fa poc es va plantejar al Consell del Comú la necessitat d'un canvi de model per evitar dependre de la construcció...

Estem en un moment en què la construcció està pujant moltíssim tant a Ordino com a Andorra i el fet de ser Reserva de la Biosfera ens ha motivat a tirar endavant aquest pla de sostenibilitat, que està enfocat en dos eixos.

Un és l'alineament dels objectius de desenvolupament

sostenible (ODS) amb la Reserva de la Biosfera. I l'altre és la preocupació que ens han transmès els ciutadans en les reunions de poble pel creixement urbanístic de la parròquia.

Tot això ens ha portat a fer aquest estudi de creixement urbanístic sostenible, del qual tindrem els resultats aviat.

Hi ha qui en assabentar-se que el Comú donava aprovació a noves construccions ha posat el crit al cel.

Hi ha un cert desconeixement del que és la Reserva de la Biosfera i hem de fer una mica de pedagogia al respecte. S'han fet sessions informatives però és un missatge que costa de fer arribar.

No hem de confondre ser

Reserva amb ser un entorn protegit com podria ser el Parc Natural de Sorteny.

La Reserva necessita un nucli que sigui un espai protegit, que nosaltres tenim a Sorteny, però a la resta del territori es permet l'activitat econòmica. Una Reserva de la Biosfera és això: un espai on hi ha un creixement sostenible, on l'activitat econòmica es desenvolupa de manera raonable i no desmesurada.

Des del Comú, juntament amb Andorra Recerca + Innovació, també estem fent formacions per ser informador de Reserva de la Biosfera.

De moment hi han passat 90 persones i estem molt satisfets. Hem començat fent la formació a personal que treballa a les oficines d'informació de tot el

país, que el primer contacte que té el turista pugui transmetre aquesta informació. També ho hem fet amb treballadors del Comú, amb personal de l'estació d'esquí i l'objectiu és fer-ho també amb el sector privat.

Quines expectatives teniu respecte a aquest reconeixement? A hores d'ara heu detectat ja efectes positius palpables?

Essent honestos, en nombre de turistes encara no hem detectat un canvi. La gent ens ve a veure perquè tenim uns atractius, no perquè siguem Reserva de la Biosfera.

A curt termini, perquè fa un any i poc que hem obtingut aquest reconeixement, ja ho comencem a percebre amb els treballadors del Comú i amb els mateixos

ciutadans, i això encara és més important.

El que hem de fer ara és posicionar-nos en el mapa internacional.

A llarg termini com penseu que pot afectar a la parròquia?

Esperem que tothom assimili que viu en una Reserva de la Biosfera i que, per tant, les accions quotidianes vagin en aquest sentit. I que s'acabi

identificant Andorra com a Reserva de la Biosfera, si prospera la candidatura nacional, també seria molt positiu.

Quins coneixements ha aportat Ordino a la candidatura nacional?

No hem aportat res, simplement hem obert les portes, hem aplanat el terreny. Si ho aconseguíssim seríem el primer país del món que és tot ell Reserva de la Biosfera.

Seríem un exemple, també per a la Unesco. Per a ells és un repte que un país obtingui aquest reconeixement.

Jo ho veig factible, s'ha de treballar molt, però ho veig molt avantatjós per al país, vist que a Ordino ja estem detectant aquests petits canvis favorables.

